Conseil d'Etat - Raad van State
LEGISLATION - WETGEVING
L.
27 02. 1970
Transmis à M.
Overgemaakt aan de H. Coördinatie

MTL.

L.11.022/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 9e januari 1970 door de Minister van Landbouw verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot regeling van de samenstelling en de werking van de provinciale pachtprijzen-commissies", heeft de 15e januari 1970 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Agriculture, le 9 janvier 1970, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "réglant la composition et le fonctionnement des commissions provinciales des fermages", a donné le 15 janvier 1970 l'avis suivant :

C. E.
Sortie
20 1953 70
COORD.

Het opschrift van het ontwerp-besluit kan eenvoudiger gesteld worden als volgt :

"Koninklijk besluit betreffende de provinciale pachtprijzencommissies".

In de verwijzing naar de wet in het eerste lid van de aanhef, worden de woorden "houdende de wet tot beperking van de pachtprijzen" weggelaten.

Het zou aanbeveling verdienen artikel 1 te stellen als volgt :

"In de hoofdplaats van iedere provincie wordt een provinciale pachtprijzencommissie ingesteld.

De provinciale pachtprijzencommissies zijn ermede belast de coëfficiënten, nodig voor de berekening van de maximale toegelaten pachtprijzen, respectievelijk voor landbouwgronden, tuinbouwgronden en voor weiden vast te stellen".

Voor artikel 3, § 1, eerste lid, verdient volgende redactie aanbeveling :

"De drie leden-pachters worden door Ons benoemd uit een lijst van zes door de Landbouwkamer van de provincie voorgedragen kandidaten".

Naar luid van artikel 3, § 1, derde en vierde lid, deelt elke Landbouwkamer binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van dit besluit aan de Minister van Landbouw de kandidatenlijsten mede en wanneer deze lijsten niet binnen de gestelde tijd aan de Minister worden medegedeeld gaat deze zonder meer over tot de voordracht van de kandidaten.

.../...

Uit het bepaalde in het vierde lid blijkt dat niet alleen voor de eerste benoemingen doch tevens bij iedere vijfjaarlijkse vernieuwing van de mandaten een tijd voor het mededelen van de kandidatenlijsten moet zijn gesteld.

De termijn welke geldt voor het mededelen van bedoelde lijsten, met het oog op de eerste benoemingen, is een gelegenheidsbepaling welke slechts eenmaal wordt toegepast en derhalve gerieflijk bij de overgangsbepalingen kan worden gevoegd.

De inlichtingen welke in de kandidatenlijsten per kandidaat moeten worden vermeld hebben tot doel de Regering voor te lichten in welke mate de belangen van de kandidaten in hoofdzaak langs de kant van de pachters gelegen zijn.

Opdat deze inlichtingen volledig wezen is het wellicht geraden dat tevens de oppervlakte van de in de provincie gelegen gronden worden vermeld welke de kandidaat verpacht.

Rekening,houdende met deze bemerking wordt voor artikel 3, § 1, derde en vierde lid volgende redactie in overweging gegeven :

"Ten laatste ... voor het verstrijken van de mandaten van de leden en van hun plaatsvervangers deelt elke Landbouwkamer aan de Minister van Landbouw de kandidatenlijsten mede waarop per kandidaat voorkomen : zijn naam, voornamen en adres, de zetel van zijn bedrijf, evenals de oppervlakte van de in de provincie gelegen gronden welke hij pacht, verpacht of als eigenaar gebruikt.

.../...

Wanneer deze lijsten niet binnen de gestelde tijd aan de Minister van Landbouw zijn medegedeeld, worden de benoemingen zonder voordracht van de kandidaten gedaan".

Dezelfde bemerkingen gelden insgelijks voor artikel 3, § 2, derde en vierde lid, naar luid waarvan de voorzitter van de Federatie voor de eerste maal binnen dertig dagen van de inwerkingtreding van dit besluit, aan de Minister van Landbouw de kandidatenlijsten mededeelt en wanneer deze lijsten niet binnen de gestelde tijd aan de Minister worden medegedeeld en deze zonder meer tot de voordracht van de kandidatenlijsten overgaat.

Naar luid van eerdervermeld derde lid, mogen de door de Federatie voorgestelde kandidaten geen notaris zijn.

Gezien de bepalingen waarbij aan de Koning bevoegdheid is toegekend om de wijze van benoeming van de leden en van hun plaatsvervangers te regelen, geen zodanig verbod inhoudt, heeft de onverenigbaarheid die hier wordt bepaald geen rechtsgrond.

Men kan trouwens verwachten dat de Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen van het haar toegekend recht van voordracht geen misbruik zal maken.

Rekening houdend met deze en gene opmerkingen wordt voor artikel 3, § 2, derde lid, volgende redactie in overweging gegeven :

.../...

"Ten laatste ... voor het verstrijken van de mandaten van de leden en van hun plaatsvervangers, deelt de Voorzitter van de Federatie aan de Minister van Landbouw de kandidatenlijsten mede waarop per kandidaat voorkomen : zijn naam, voornamen en adres, de zetel van zijn bedrijf, evenals de oppervlakte van de in de provincie gelegen gronden welke hij onderscheidenlijk pacht, verpacht en als eigenaar gebruikt".

Voor artikel 3, § 2, vierde lid, geldt dezelfde redactie als die welke hierboven voor artikel 3, § 1, vierde lid, werd voorgesteld.

In artikel 3, § 4, laatste zin, zal de bedoeling van de Regering duidelijker worden weergegeven wanneer hij als volgt wordt gesteld : "Bij langdurige ziekte, overlijden of ontslag van een lid, voleindigt de plaatsvervanger ...".

Met dezelfde bezorgdheid wordt voor artikel 7 voorgesteld de woorden : "aan de werkzaamheden van de commissie niet deelneemt" te vervangen door de woorden : "afwezig blijft".

Artikel 8 zou beter aanvangen als volgt :

"De commissie kan enkel geldig beraadslagen en beslissen wanneer, behalve de voorzitter, ...".

In de Franse versie van artikel 9 vervange men : "l'emporte" door "est prépondérante".

In artikel 10 vervange men "zitpenning" door "presentiegeld".

.../...

Gezien de uitdrukking : proces-verbaal een geijkte betekenis heeft welke enkel voor bepaalde gerechtelijke akten wordt benut, schrijve men in artikel 12, eerste lid, in fine : "... neemt de secretaris die op in notulen, die door de aanwezige leden en door hem zelf worden ondertekend".

Om dezelfde redenen vervange men in het tweede lid van hetzelfde artikel "het proces-verbaal" door "de notulen".

De bepaling van artikel 12, derde lid, is andermaal een gelegenheidsbepaling welke slechts eenmaal wordt toegepast en derhalve gerieflijk bij de overgangsbepalingen kan worden gevoegd.

Naar luid van artikel 13 worden de door de commissies vastgestelde coëfficiënten bij bericht in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Dergelijke bekendmaking bij bericht laat evenwel aan de belanghebbende niet toe de regelmatigheid van eerder vermelde beslissingen welke een reglementair karakter hebben, na te gaan.

Derhalve verdient het aanbeveling deze bekendmaking in extenso te doen geschieden.

In dat geval zou artikel 13 op de volgende manier dienen te worden gesteld :

"De door de commissies genomen beslissingen waarbij coëfficiënten worden vastgesteld, worden in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt".

.../...

Tussen de artikelen 13 en 14 van het ontwerp zou best een nieuw artikel worden ingevoegd dat al de overgangsbepalingen bevat en waarvoor volgende redactie in overweging wordt gegeven :

"Artikel 14.-

§ 1. De kandidatenlijsten, onderscheidenlijk bedoeld in artikel 3, § 1, derde lid, en artikel 3, § 2, derde lid, worden met het oog op de eerste benoeming van de leden van de provinciale commissies en van hun plaatsvervangers binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van dit besluit aan de Minister van Landbouw medegedeeld.

§ 2. De commissies stellen de coëfficiënten voor de eerste maal vast vóór 1 augustus 1970".

Ten gevolge van het invoegen van dit nieuw artikel moeten de artikelen 14 en 15 van het ontwerp worden vernummerd.

Er werd aan de Raad van State geen reden vermeld om in artikel 14 van het ontwerp af te wijken van het gemeen recht met betrekking tot de inwerkingtreding van het voorgenomen besluit.

L'intitulé de l'arrêté en projet pourrait être plus simplement libellé comme suit :

"Arrêté royal relatif aux commissions provinciales des fermages".

Dans la référence à la loi, qui est faite à l'alinéa premier du préambule, les mots "contenant la loi limitant les fermages;" peuvent être omis sans inconvénient.

L'article premier gagnerait à être rédigé comme suit :

"Au chef-lieu de chaque province, il est institué une commission provinciale des fermages".

Les commissions provinciales des fermages sont chargées d'établir les coefficients à appliquer pour le calcul des fermages maxima autorisés, respectivement pour les terrains agricoles, les terrains horticoles et les prairies".

La rédaction suivante est proposée pour l'article 3, § 1er :

"Les trois membres preneurs sont nommés par Nous sur une liste de six candidats présentés par la Chambre de l'agriculture de la province".

L'article 3, § 1er, alinéas 3 et 4, du projet dispose que chaque Chambre de l'agriculture communique les listes de candidats au Ministre de l'Agriculture dans les trente jours qui suivent l'entrée en vigueur de l'arrêté en projet et qu'au cas où ces listes ne lui sont pas communiquées dans ledit délai le Ministre procède sans plus à la proposition des candidats.

.../...

Il ressort de l'alinéa 4 qu'il y a lieu à fixation d'un délai pour la communication des listes de candidats, non seulement en vue des premières nominations mais encore en vue de chaque renouvellement quinquennal des mandats.

La disposition qui fixe ce délai pour les premières nominations est une disposition occasionnelle qui ne trouvera qu'une seule fois application et qui devrait être, de ce fait, rangée parmi les dispositions transitoires.

Les renseignements à fournir sur les listes de candidats pour chacun de ceux-ci sont destinés à éclairer le Gouvernement sur la mesure dans laquelle les intérêts des candidats se situent essentiellement du côté des preneurs.

Pour que ces renseignements soient complets, il serait sans doute utile de prévoir aussi l'indication de la superficie des terres situées dans la province et données à bail par le candidat.

Compte tenu de cette observation, il est proposé de rédiger l'article 3, § 1er, alinéas 3 et 4 comme suit :

"Au plus tard ... avant l'expiration des mandats des membres et de leurs suppléants, chaque Chambre de l'agriculture communique au Ministre de l'Agriculture les listes des candidats indiquant, par candidat : ses nom, prénoms et adresse, le siège de son exploitation, ainsi que la superficie des terres sises dans la province et prises à bail, données à bail ou exploitées par lui en faire valoir direct.

.../...

Si ces listes ne sont pas communiquées au Ministre de l'Agriculture dans le délai prescrit, il est procédé aux nominations sans présentation de candidats".

Des observations analogues doivent être faites au sujet de l'article 3, § 2, alinéas 3 et 4, qui prévoit que le président de la Fédération communique les listes des candidats au Ministre de l'Agriculture, pour la première fois, dans les trente jours qui suivent l'entrée en vigueur de l'arrêté en projet et qu'au cas où ces listes ne lui seraient pas transmises dans ce délai, le Ministre procède sans plus à la proposition des candidats.

Aux termes de l'alinéa 3 précité, les candidats présentés par la Fédération ne peuvent pas être notaire.

Etant donné que les dispositions autorisant le Roi à règler le mode de nomination des membres et de leurs suppléants ne prévoit une interdiction de cet ordre, l'incompabilité que le projet établit à l'égard des notaires est dépourvue de fondement légal.

On peut du reste présumer que la Fédération nationale des notaires de Belgique n'abusera pas du droit de présentation qui lui est reconnu.

Compte tenu de ces observations, il est proposé de rédiger l'article 3, § 2, alinéa 3 comme suit :

.../...

"Au plus tard ... avant l'expiration des mandats des membres et de leurs suppléants, le Président de la Fédération communique au Ministre de l'Agriculture les listes des candidats indiquant, par candidat : ses nom, prénoms et adresse, le siège de son exploitation, ainsi que la superficie des terres sises dans la province et prises à bail, données à bail ou exploitées par lui en faire valoir direct".

La rédaction de l'article 3, § 2, alinéa 4, s'inspirera de celle qui est proposée ci-avant pour l'article 3, § 1er, alinéa 4.

La dernière phrase de l'article 3, § 4, traduirait l'intention du Gouvernement avec plus de clarté si elle était rédigée comme suit : "En cas de maladie prolongée, de décès ou de démission d'un membre, son mandat est achevé par son suppléant ...".

Toujours par souci de clarté, il est proposé, à l'article 7, de remplacer les mots "ne prend pas part aux travaux de la commission" par les mots "reste absent".

L'article 8 gagnerait à débuter comme suit :

"La commission ne délibère valablement que si, outre le président ...".

A l'article 9, il convient de remplacer les mots "l'emporte" par les mots "est prépondérante".

Dans la version néerlandaise de l'article 10, le mot "zitpenning" doit être remplacé par "presentiegeld".

.../...

Le mot néerlandais "proces-verbaal" étant le terme consacré pour qualifier certains actes judiciaires, il s'indique de dire à la fin de l'article 12, alinéa 1er : "... neemt de secretaris die op in notulen die door de aanwezige leden en door hem zelf worden ondertekend".

Pour le même motif, on remplacera, dans la version néerlandaise de l'alinéa 2 du même article, les mots "het proces-verbaal" par "de notulen".

L'article 12, alinéa 3, constitue, lui aussi, une disposition occasionnelle appelée à n'être appliquée qu'une seule fois et qui devrait, à ce titre, figurer parmi les dispositions transitoires.

Aux termes de l'article 13, les coefficients fixés par les commissions sont publiés au Moniteur belge sous la forme d'un avis.

La publication par voie d'avis ne permet toutefois pas aux intéressés de s'assurer de la régularité des décisions visées, lesquelles ont cependant un caractère réglementaire.

Aussi serait-il préférable d'en prescrire la publication in extenso. L'article 13 s'établirait alors comme suit :

"Les décisions par lesquelles les commissions fixent des coefficients sont publiées au Moniteur belge".

Entre les articles 13 et 14 du projet, il y aurait lieu d'insérer un article nouveau comprenant les dispositions transitoires et qui pourrait être rédigé comme suit :

.../...

"Article 14.-

§ 1. En vue de la première nomination des membres des commissions provinciales et de leurs suppléants, les listes des candidats visées à l'article 3, § 1er, alinéa 3, et à l'article 3, § 2, alinéa 3, sont communiquées au Ministre de l'Agriculture dans les trente jours qui suivent l'entrée en vigueur du présent arrêté.

§ 2. Les commissions fixent pour la première fois les coefficients avant le 1er août 1970".

L'insertion de ce nouvel article nécessitera une adaptation du numéro d'ordre des articles 14 et 15 du projet.

Le Conseil d'Etat n'a pas été informé des motifs qu'il peut y avoir pour déroger, à l'article 14, au droit commun en matière d'entrée en vigueur des arrêtés.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F. LEPAGE, voorzitter van de Raad van State,
Messieurs : président du Conseil d'Etat,

H. ADRIAENS, staatsraden,
Ch. SMOLDERS, conseillers d'Etat,

J. LIMPENS, bijzitters van de
S. FREDERICQ, afdeling wetgeving,
assesseurs de la
section de législation,

M. JACQUEMIJN, adjunct-griffier, griffier.
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. H. ADRIAENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. M. GROMMEN, substituut-auditeur-generaal.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. H. ADRIAENS.

Le rapport a été présenté par M. M. GROMMEN, substitut de l'auditeur général.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) M. JACQUEMIJN.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.